

Dilemma van Israël: deportatie of een Arabische meerderheid

door J. M. Snoek

In een vorig Podium-artikel (9 augustus) citeerde ik uit het onlangs verschenen boek van B. Morris, *The birth of the Palestinian refugee problem, 1947-1949*. (Cambridge, 1987). Deze Israëlische auteur toont aan dat ook Israëls toenmalige premier Ben Goerion betrokken was bij het op de vlucht drijven van honderdduizenden Arabieren.

Aan het slot van mijn artikel stelde ik de vraag: „Waarom al deze narigheden uit het verleden opgehaald? Wat heeft Morris bewogen tot het doen van zijn onthullingen? Het zou kunnen zijn dat hij denkt: we moeten leren van de fouten uit het verleden, anders zullen we die herhalen. Is daar gevaar voor? Ik meen van wel”.

Demografisch

De mogelijkheid dat opnieuw honderdduizenden hun huis en haard zullen moeten verlaten is allerminst denkbeeldig. De verleiding voor Israël hen daartoe te dwingen wordt sterker naarmate de Palestijnse gemeenschap groeit. Sjmir heeft openlijk verklaard het bezette gebied onder geen beding te zullen prijsgeven. Veel land in dat gebied wordt onteigend en toegewezen aan joodse kolonisten. Zo wil men feiten scheppen die niet meer terug te draaien zijn.

In het bezette gebied wonen evenwel 1,2 miljoen Palestijnen. Die zouden bij eventuele inlijving dus Israëliësch staatsburger worden. Bovendien is hun bevolkingsaanwas door geboorte groter dan die in de joodse gemeenschap. Prof. Dov Friedlander, voorzitter van de demografische afdeling van de Hebreeuwse universiteit te Jeruzalem, berekent dat bij annexatie van het bezette gebied de joden in het jaar 2015 nog maar 52 procent van de totale bevolking zullen uitmaken. Of, om een nabijer jaar te noemen: in het jaar 2000 zullen er (met inbegrip van het bezette gebied) 1,4 miljoen Arabieren zijn in de leeftijd onder de 18 jaar en 1,3 miljoen joden van dezelfde leeftijd. In feite zou Israël dan van een joodse, een binationale staat zijn geworden. Indien men daarentegen de West-oever en de Gazastrook niet annekeert maar wel bezet houdt, zal in de voorzienbare toekomst een joodse minderheid heersen over

een Arabische meerderheid. Met andere woorden: hetzij het joodse, hetzij het democratische karakter van Israël komt in het gedrang. Hoe nu uit dit dilemma te komen?

Met geweld eruit?

Indien men het opgeven van het bezette gebied (land voor vrede) niet aanvaardt, lijkt maar één oplossing mogelijk: men moet proberen opnieuw een groot aantal Palestijnen kwijt te raken. Die idee wordt openlijk gepropageerd door de beruchte rabbijn Kahane die bij de laatste verkiezingen in het parlement kwam en wiens aanhang sindsdien volgens de opiniepeilingen nog verder is gegroeid. Kahane noemde de Arabieren „honden die desnoods met geweld uit Israël en de bezette gebieden moeten worden verdreven”.

Met name onder jongeren en godsdienstigen geniet Kahane steun. Toen een leerling van een religieuze middelbare school het standpunt van de rabbijn verdedigde, maakte de rector van de school de tegenwerping dat het plan tot deportatie wreed was en deed denken aan wat de Duitsers nog maar een generatie geleden de joden aandedden. De leerling antwoordde: „Dat was iets anders. Dat Duitse plan was het werk van een maniak; wat wij willen doen is Gods wil.”

Likoed

Kahane windt er geen doekjes om. De leiders van *Likoed* (de partij van de tegenwoordige premier, Sjmir) zijn voorzichtiger. Toch vindt ook bij hen de idee van *transfer* (‘verplaatsing’: een eufemisme voor verdrijving van de Palestijnse bevolking) aanhang. In mijn bezit is een videoband die daarover belangwekkende gegevens verstrekt. Aaron Yariv, eens hoofd van de Israëlische inlichtingendienst, meldt dat er uitgewerkte plannen bestaan om, als de gelegenheid zich voordoet, een zeventot achthonderdduizend Palestijnen te deporteren. Generaal Peled, die deze plannen overigens nadrukkelijk afwijst, noemt de betrokkenheid van Likoed-leden bij de massamoord op honderden Arabieren in het dorp Deir Yassein (9 april 1948): „Ze lieten er zich op voorstaan en Begin zei openlijk: ‘Ten gevolge van deze daad is de grote massa Arabieren in beweging gekomen en het land uit

Door Israëlische militairen gearresteerde Palestijnen in een gevangenkam

gevlucht”’, aldus Peled. Yuval Ne’eman, indertijd een van Begins ministers en nu nog parlamentslid voor Likoed, wilde niet toegeven dat er uitgewerkte plannen zijn. „Maar”, zei Ne’eman, „als de Palestijnen willen vertrekken zullen we niet vechten om hen tegen te houden.” Een collega-minister van Ne’eman zei: „We dienen de emigratie (van Palestijnen) aan te moedigen, maar dat moet geen openlijke regeringspolitiek zijn.”

Tegenstemmen

Gelukkig zijn er ook andere stemmen, zoals die van bovengenoemde rector van een school en van generaal Peled. Soms komt het protest op een onverwacht moment. Onlangs belegde een groep voorstanders van deportatie een openbare vergadering in een zaal van de universiteit van Tel Aviv. Een bekend spreker zou het onderwerp ‘De vrijheid van meningsuiting en bevolkingsuitwisseling’ (lees: verdrijving van Palestijnen) inleiden. Men had journalisten uitgenodigd; televisiecamera’s stonden opgesteld. Aan het begin van de vergadering zei de voorzitter: „We organiseerden een publieke discussie, want dit onderwerp moet nu openlijk bespreekbaar worden.” Voor de spreker het woord kon nemen, stond er opeens een bejaard man op en riep: „Staat de wet een bespreking van dit onderwerp wel toe, want we hebben toch een wet tegen het racisme?” Hij kreeg applaus van sommige aanwezigen, waarop hij ver-

volgde: „Eens in mijn leven heb ik het fascisme aan den lijve ervaren en sindsdien kan ik er niet meer tegen. Veertig jaar geleden kwamen we hier een staat opbouwen en die in vrede en vriendschap zou leven met zijn naburen de Palestijnen, maar wat u wilt zal leiden tot een ramp.” Er kwam nog meer bijval. ‘s Avonds was het incident te zien op de televisie. Later vertelde hij desgevraagd wat hem bewogen had tot zijn onverwachte interventie: „Ik ben geboren in Roemenië, in een godsdienstig joods gezin. (...) Ik herinner me het gezicht van mijn vader – hij was toen zestig jaar oud – op de dag waarop we gedeporteerd werden; we moesten ons huis en de koeien achterlaten. Het land was ons al afgenomen. Wat ik toen voor mijn ogen zag, dat komt bij me terug als ik het woord deportatie hoor.” Een andere tegenstem in de voortgaande discussie was de opmerking van een Israëliër die schreef: „We zullen niet kunnen beweren – zoals eens een ander volk beweerde – dat we het niet geweten hebben.” Nog een ander haalde de vele eeuwen door zijn volksgenoot Jesaja uitgesproken woorden aan: „Sion zal door recht verlost worden, en wie zich daaruit bekeren, door gerechtigheid.” (Jesaja 1: 27). Die woorden zijn niet alleen een waarschuwing maar ook een belofte.

Ds. J. M. Snoek is emeritus gereformeerd predikant. Van 1958-1969 woonde en werkte hij te Tiberias, Israël.